

بسیاری از داروهای مورد استفاده بدون نسخه از جمله داروی ضد سرفه، سرماخوردگی، آنفولانزا و زکام باعث گیجی ناخواسته می‌شوند که ممکن است رانندگی را با مشکل روبرو کند.

پدر عکاسی قوم‌شناسی و مردم‌نگاری ایران

نصرالله کسراییان؛ مردی از خطه لرستان که در سال ۱۳۲۳ در خرم‌آباد چشم به دنیا کشید. کسراییان راهمگان به عنوان عکاس ایرانی می‌شناسند؛ عکاسی که تحصیلاتش را در رشته حقوق دانشگاه تهران به پایان برد اما علاقه و گرایشش به عکاسی بود برای همین عکاسی را از سال ۱۳۴۵ شروع کرد اگر چه تمام دوران کودکی و نوجوانی‌اش را با مطالعه کتاب پر کرد چون پدر کتابفروش‌اش برای او این فرصت را فراهم آورد به کتاب‌های زیادی در دسترس داشته باشد. نمایشگاه‌های کسراییان در ایران، انگلستان، فرانسه، اتریش، سوئد، کانادا، هلند، بلژیک و ایالات متحده برپا شده است، البته او چند جایزه بین‌المللی را هم در کارنامه حرفه‌ای خود دارد.

از کهن‌ترین شهر

تا پر طرفدارترین خوراکی‌های وطنی

کجا برویم چه بخوریم

شهروند همیشه «ترین‌ها» جذابیت داشته‌اند و به دلیل همین جذابیت توانسته‌اند طرفدارانی پیدا کنند، اگر چه در میان این «ترین‌ها» بعضی‌ها به شهرت هم رسیده‌اند و همیشه در مباحث مرتبط با آنها در سطر قرار می‌گیرند. کهن‌ترین شهر، پر طرفدارترین خوراکی، محبوب‌ترین غذا، عجیب‌ترین روستا و... البته در میان این «ترین‌ها» نخستین‌ها هم جایگاه خاصی خود را دارند و توانسته‌اند به اندازه «ترین‌ها» محبوبیت بیابند و به شهرت برسند.

پر طرفدارترین سوغاتی‌های ایران

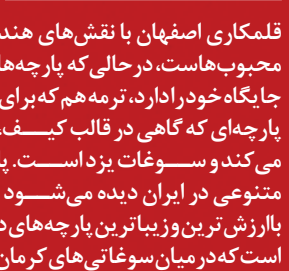
یکی از جاذبه‌های ایران برای گردشگران سوغاتی‌های متنوع شهرهای مختلف است؛ سوغاتی‌هایی که بعضی از آنها توانسته‌اند به شهرت جهانی دست بیابند؛ از صنایع دستی تا خوراکی‌ها.

پارچه‌های دست‌باف:

کیفیت، شهرت این پارچه‌ها بسته به شهرهایی که در آنها بافته می‌شوند، متفاوت است، اما هر یک محبوبیت خود را دارند، به‌عنوان مثال پارچه‌های قلمکاری اصفهان با نقش‌های هندسی و گل و گیاه یکی از این محبوب‌هاست، در حالی که پارچه‌های پته‌دوزی شده کرمان هم جایگاه خود را دارند، در همه هم که برای همگان شناخته شده است؛ پارچه‌ای که گاهی در قالب کیف، کفش و رومیزی خودنمایی می‌کند و سوغات یزد است. پارچه‌های نفیس و دست‌دوز متنوعی در ایران دیده می‌شود که در این میان پته یکی از باارزش‌ترین و زیباترین پارچه‌های دست‌دوز و سوزن‌دوزی شده است که در میان سوغاتی‌های کرمان جای می‌گیرد.

گیوه: همان پاپوش سنتی ایرانیان هم یکی از این سوغاتی‌های پر طرفدار است و بیشتر توربست‌ها آن را نه برای پوشیدن بلکه استفاده به‌عنوان تزیینی در منزلشان خریداری می‌کنند

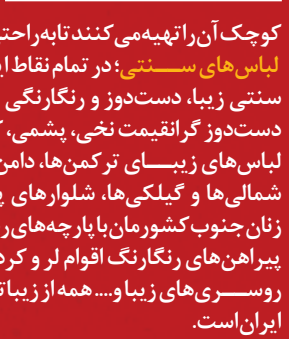
فرش دستباف: همه می‌دانیم فرش‌ها و قالیچه‌های دست‌باف ایرانی از پر طرفدارترین سوغاتی‌های ایران هستند که گردشگران بیشتر اوقات در مقیاس‌های کوچک آن را تهیه می‌کنند تا به راحتی بتوانند حمل کنند.

لباس‌های سنتی: در تمام نقاط ایران زنان و مردان لباس‌های سنتی زیبا، دست‌دوز و رنگارنگی می‌پوشند که از پارچه‌های دست‌دوز گرانبه‌تر نخ، پشمی، کتان و غیره بافته می‌شوند.

پسته، زعفران و ادویه‌ها؛ خوراکی‌ها، آجیل و... ایران که در شهرهای مختلف می‌توان تنوع آن را شاهد بود، یکی از جاذبه‌ها برای گردشگران شکمو است. گز اصفهان، پسته کرمان، زعفران مشهد و گل محمدی کاشان تنها بخشی از خوشمزه‌های پر طرفدار ایران هستند.

صنایع دستی؛ میناکاری، خاتم‌کاری، ظروف سفالین، فیروزه‌کوبی و... اینها تنها بخشی از صنایع دستی ایران هستند که توانسته‌اند در بیرون از مرزها طرفداران خود را پیدا کنند.

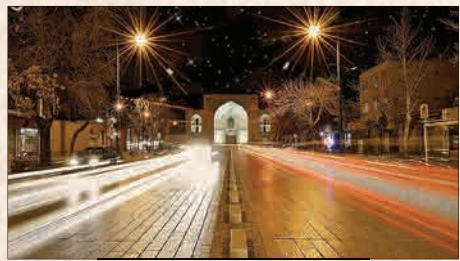
پارک سیفیه؛ قدیمی‌ترین پارک کشور

سیفیه را می‌توان به‌عنوان قدیمی‌ترین پارک کشور نام برد؛ پارکی که توسط قاجاریان برای تفریح ساخته و با گذر زمان در ۱۳۰۴ هجری قمری رسماً به‌عنوان پارک شهر شناخته شد؛ در واقع این پارک توسط سیف‌الدوله (نوه فتحعلی‌شاه) به‌عنوان پارک به مردم تقدیم شد و قبل از آن باغ شخصی خاندان سلطنتی در ملایر بود که برای تفریح از آن استفاده می‌کردند. این بوستان که جزو نخستین تفریحگاه‌های سنتی ایران زمین است، توسط مهندسان ایتالیایی طراحی و ساخته شده است. بوستان سیفیه دارای دو استخر و مسجدی است که توسط سیف‌الدوله احداث شده و ساختمانی که ظاهراً محل سکونت بانی آن بوده است. این پارک به شکل‌های صلیبی و بیضی ساخته شده و آب مورد نیاز آن از طریق احداث قناتی در ۸ کیلومتری زرک توسط مقیمان یزدی از کوه‌های اطراف به محوطه پارک انتقال یافت.

خیابان سپه؛ قدیمی‌ترین خیابان

وقتی در میان قدیمی‌ترین هاجست‌وجو می‌کنید، بی‌شک به نام خیابان سپه برمی‌خورید؛ خیابانی در یکی از قدیمی‌ترین شهرهای ایران یعنی قزوین. شهری که قدمتش به شاپور اول ساسانی معروف به شادشاپور می‌رسد، در مورد نام گذاری این خیابان شایبه‌های فراوانی وجود دارد، اما گفته می‌شود نام این خیابان از نام محله‌ای به همین نام گرفته شده؛ محله‌ای که شاه طهماسب در دوران ولیعهدی‌اش در آن ساکن بوده است. در مورد این خیابان باید گفت در دوره‌های بعد نام آن به بخشی از محله شهرستان قدیم اطلاق شد و نام این خیابان به محله خیابان تغییر یافت. در محدوده این خیابان آثار ارزشمندی همچون مسجد و آب‌انبار ساخته شده که تاریخ ساخت قدیمی‌ترین بنای موجود در آن یعنی مسجد جامع به قزوین اولیه برمی‌گردد.

قره کلیسا

قدیمی‌ترین کلیسای جهان در ایران

وقتی صحبت از بناهای تاریخی و معماری اسلامی به میان می‌آید می‌توان نام ایران را دید که قرن‌هاست با معماری اسلامی پیوند خورده است، اما در کنار آن می‌توان بناهای کم‌نظیری از معماری غیراسلامی را هم دید که به یادگارهای ماندنی در دنیا تبدیل شده‌اند. کلیسای قدیمی چالدران یکی از همین بناهاست که لقب قدیمی‌ترین کلیسای دنیا را هم با خود بدک می‌کشد. تاریخ ساخت این کلیسا به اوایل دوره مسیحیت بازمی‌گردد. بدین ترتیب که کلیسای مورد نظر روی آرامگاه تادئوس مقدس که از مشران دین مسیحیت بود، بنا شده است. بنای اولیه آن به اوایل سده چهارم برمی‌گردد و از ابتدا یکی از زیارتگاه‌های مهم ارمنیان بوده است.

چغازنبیل

قدیمی‌ترین اثر ثبت شده در یونسکو

چغازنبیل نیایشگاهی باستانی است که حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد ساخته شده، یعنی در زمان ایلام (عیلامی‌ها) چغازنبیل بخش به‌جا مانده از شهر دوراوشن است و در نزدیکی شوش (شهر باستانی) در استان خوزستان قرار دارد. این سازه در سال ۱۹۷۹ نخستین اثر تاریخی از ایران بود که در فهرست میراث جهانی یونسکو جای گرفت. جامعه بین‌المللی برای آن ارزش استثنایی و جهانی قایل است. خاورشناسان، چغازنبیل را نخستین ساختمان مذهبی ایران می‌دانند. بلندی آغازین بنا ۵۲ متر و ۵ طبقه بوده، اما امروزه تنها ۲۵ متر یعنی دو طبقه‌نیم از آن باقی مانده است. زیربنای چغازنبیل یک مربع ۱۰۵ متر در ۱۰۵ متر است، یعنی دوبرابر یک زمین فوتبال.

لی‌لی پوت؛ عجیب‌ترین روستا

روستایی در توابع بیرجند به نام ماخونیک توانسته عنوان عجیب‌ترین‌ها را به خود اختصاص بدهد. این روستا یکی از هفت روستای شگفت‌انگیز جهان است که به واسطه قد کوتاه بودن بیشتر ساکنانش به لی‌لی پوت ایران مشهور شده است.

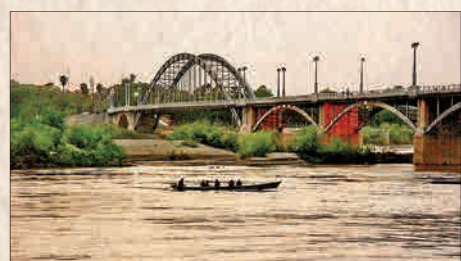
شوش؛ کهن‌ترین شهر

شوش را می‌توان پایتخت نخستین تمدن ایران نام برد و شاید برای همین است که از آن به‌عنوان قلب تاریخ ایران یاد می‌کنند، شهری که در ۷ هزار سال پیش و تاقرن‌ها پس از آن همیشه جایگاه خود را حفظ کرده است و امروزه می‌توان از آن به‌عنوان یکی از غنی‌ترین و دیدنی‌ترین ذخایر تاریخی ایران نام برد. در وصف قدمت این شهر باید گفت پژوهشگران از شوش به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین شهرهای جهان نام می‌برند. در واقع تحقیقات باستان‌شناسی نشان می‌دهد شکل‌گیری شوش به‌عنوان یک شهر پیشرفته در جهان باستان، مربوط به حدود ۵ هزار سال پیش است؛ شهری که پایتخت یکی از بزرگ‌ترین تمدن‌های دوره باستان، یعنی تمدن عیلامی بود و می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین یادگارش به‌یگورات ۳۳۰۰ ساله چغازنبیل اشاره کرد.

کارون؛ طولانی‌ترین رود

پرباب‌ترین و بزرگ‌ترین رود ایران با ۹۵۰ کیلومتر طول کارون نام دارد؛ تنها رود ایران که بخشی از آن قابل کشتیرانی است. این رود در طول تاریخ شاهد شکل‌گیری تمدن‌های بزرگی از ایران بوده است. کارون از آب کاج، از زرد کوه بختیاری سرچشمه می‌گیرد و پس از عبور از مناطق کوهستانی و پرپیچ‌وخم در منطقه‌ای به نام گتوند وارد دشت خوزستان می‌شود. شاخه مهم کارون، رود دز است که در شمال اهواز به رود کارون ملحق می‌شود. رود کارون در مرز ایران و عراق، به اروندرود پیوسته و روانه خلیج فارس می‌شود. پیچ‌وخم‌های موجود در سر راه این رود، خوزستان را به جلگه‌ای بی‌نظیر تبدیل کرده است. رودخانه کارون که روزی پرباب‌ترین رود، امروز آخرین نفس‌های خود را می‌کشد.

اولین‌ها

شد، در واقع تا سال ۱۳۰۹ هیچ فیلم ایرانی ساخته نشد و اندک سینماهای تاسیس شده به نمایش فیلم‌های غربی که در مواردی زیر نویس فارسی داشتند، می‌پرداختند. نخستین فیلم بلند سینمایی ایران به نام آبی و رابی در سال ۱۳۰۹ توسط اوتس اوگاتیاس ساخته شد.

موزه اختصاصی کاخ گلستان

نخستین موزه

ناصرالدین‌شاه پس از سفر به اروپا و دیدار از موزه‌های کشورهای روسیه، فرانسه، انگلیس، ایتالیا، سوئیس، آلمان و اتریش به تقلید از آنها دستور داد گوشه‌ای از کاخ گلستان را به شکل موزه درست کنند؛ البته این موزه مختص شاه و اطرافیان بود.

دختر لر

نخستین فیلم ناطق‌اکران شده در ایران این فیلم که در زمان خود سروصدای زیادی به پا کرد، در سال ۱۳۱۲ خورشیدی توسط اردشیر ایرانی در بمبئی به‌عنوان نخستین فیلم ناطق فارسی ساخته شد. فیلمی که به صورت سیاه‌وسفید فیلمبرداری شد و در میان مردم عامه به نام «جعفر و گلزار» شناخته شد. این فیلم موجب شکوفایی صنعت نوپای سینما در ایران شد.

موزه گلستان نگهداری می‌شود و جمله «خودمان انداختیم» دیده می‌شود.

فورد کروکی کلاچی

نخستین خودروی تهران

کالسکه‌هایی که با بخار آتش حرکت می‌کردند، یکی از پیشرفت‌ها محسوب می‌شدند که جای خود را به چهارپایان داده بودند، تا این که نخستین خودرو وارد ایران شد، تا بازار کالسکه‌ها را کساد کند؛ سواری‌های فورد کروکی کلاچی با لاستیک توپر. این تغییرات شگرف در دوره مظفرالدین‌شاه رخ داد و باعث شد پای سایر خودروها به ایران باز شود، چون بعد از نخستین خودرو، خودروهایی شبیه وانت امروزی وارد تهران شد که به آنها خودروی لاری می‌گفتند و همچنین خودروهای دورسیمی که برای حمل بار و مسافر می‌آمدند.

سینماسولی؛ نخستین سینما

نخستین سینمای ایران پنج سال بعد از اختراع جهانی توسط برادران لومیر توسط کاتولیک‌ها در تبریز راه‌اندازی شد، یعنی نخستین سالن سینما در سال ۱۲۷۹ شروع به کار کرد، اما به دلیل عدم دسترسی به فیلم‌های جدید، در سال ۱۲۹۵ تعطیل

ناصرالدین‌شاه؛ نخستین عکاس ایران در اواخر دوره حکومت محمدشاه قاجار مستشاران و نظامیان اروپایی به ایران رفت و آمد داشتند و می‌توان گفت آنها نخستین کسانی بودند که در ایران از دوربین عکاسی استفاده می‌کردند؛ نخستین عکس‌های گرفته شده از زندگی مردم و درباریان قاجار را حالا در موزه‌ها و مراکز فرهنگی خارج از کشور می‌توان جست‌وجو کرد، اما باروی کار آمدن ناصرالدین‌شاه و با توجه به علاقه‌ای که به دوربین عکاسی داشت، می‌توان از او به‌عنوان نخستین عکاس ایرانی نام برد، چون عکاسی را از شخصی فرانسوی به نام «مسیو کارلیان» آموخت و انحصار عکاسی را از دست فرنگی‌ها خارج کرد. از جمله عکس‌های معروفی که ناصرالدین‌شاه از خود به‌جا گذاشته؛ عکسی از مهدعلیا (مادرشاه) و زنان حرمسرایش است. به غیر از عکاسی از زنان و سوگلی‌هایش می‌توان به بناها، مناظر، شکارگاه‌ها، بیلاقات و زندانیان سیاسی اشاره کرد. بسیاری از عکس‌هایی که ناصرالدین‌شاه از زندانیان سیاسی گرفته، در آلبوم خانه کاخ -

کتابخانه سلطنتی مجموعه فرهنگی و تاریخی نیاوران مکان نگهداری بیش از ۲۳ هزار جلد کتاب با ۱۶ هزار عنوان است. از کتاب‌های قدیمی این کتابخانه می‌توان به دیوان حافظ متعلق به ۱۴۴ سال پیش اشاره کرد. این کتاب در سال ۱۲۵۲ هجری خورشیدی به ناصرالدین‌شاه قاجار هدیه شده است. از آثار تاریخی که در این مجموعه وجود دارد، می‌توان به یک کتاب چاپ سنگی متعلق به ۴۰۸ سال پیش اشاره کرد. این کتاب یکی دیگر از قدیمی‌ترین کتاب‌های نگهداری شده در کتابخانه سلطنتی مجموعه فرهنگی و تاریخی نیاوران به حساب می‌آید و سال ۱۶۰۹ میلادی در فرانسه چاپ شده و اثری تاریخی است. پیانویی در گوشه این کتابخانه دیده می‌شود که گویی در میثینگ‌های دوستانه و خانوادگی دوره پهلوی نواخته می‌شده است. از جاذبه‌های دیگر این کتابخانه می‌توان به لوستر بزرگی ساخته فرانسوی‌ها اشاره کرد که نور آن مناسب بانوری بوده که باید هنگام مطالعه از آن استفاده کرد. این لوستر از بیش از ۳ هزار استوانه شفاف تشکیل شده است.